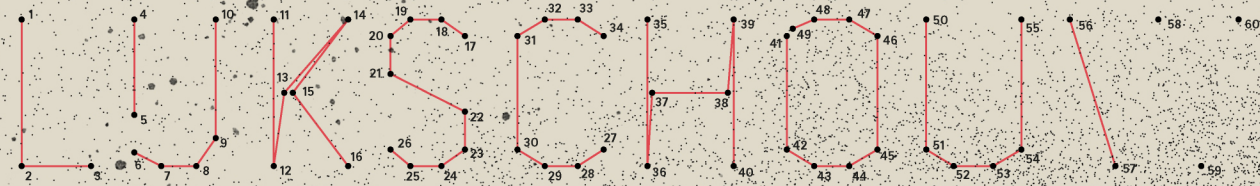

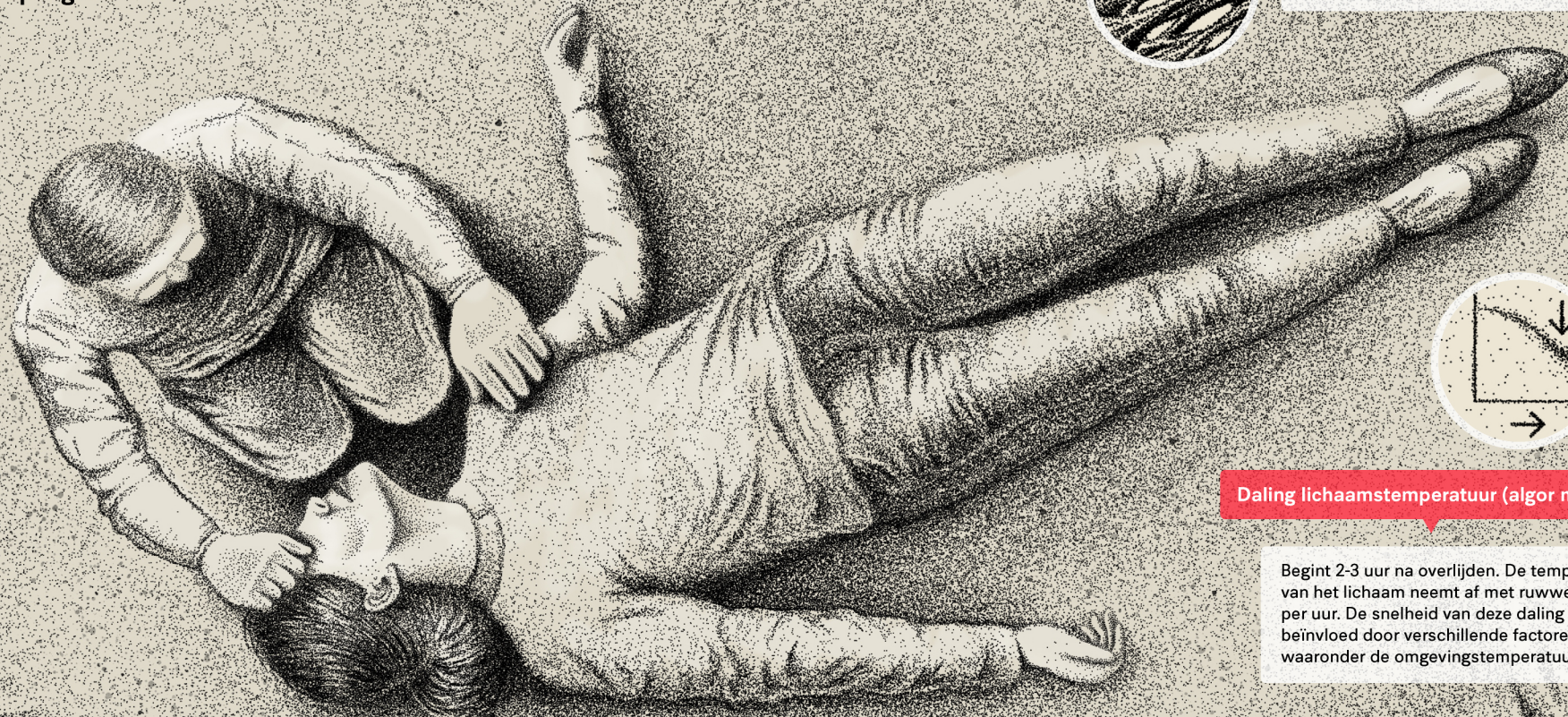
KERNPUNTEN

Gewoonlijk verricht de behandelend arts de lijkschouw. Als er sprake is van een niet-natuurlijke dood, wordt de forensisch arts ingeschakeld. Wanneer je tijdens het onderzoek begint te twijfelen aan de aard van het overlijden, consulteer dan laagdrempelig een forensisch arts.

Onderzoek van het gehele lichaam

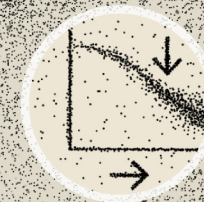
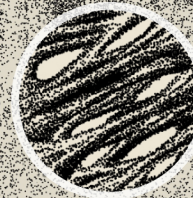
Inspecteer het hele lichaam nauwkeurig en vorm een indruk over de omstandigheden van overlijden. Let daarbij op de plaats en de houding van het lichaam, letsels en eventueel zichtbare sporen, zoals bloed, sperma en braaksel.

Ontbinding

Dit is het proces waarbij na de dood natuurlijke factoren zoals bacteriën en enzymen het lichaam afbreken tot eenvoudigere organische materialen. Het treedt op na enkele dagen. De bovenste laag van de huid laat makkelijk los

en er kan sprake zijn van groene verkleuring in het abdomen. Ontbinding is altijd een reden om te overleggen met een forensisch arts, omdat de bevindingen bij een ontbindend lichaam ingewikkelder zijn om te interpreteren.

Daling lichaamstemperatuur (algor mortis)

Begint 2-3 uur na overlijden. De temperatuur van het lichaam neemt af met ruwweg 1 °C per uur. De snelheid van deze daling wordt beïnvloed door verschillende factoren, waaronder de omgevingstemperatuur,

de aard en temperatuur van de ondergrond, de hoeveelheid en het type lichaamsbedekking, het gewicht en de houding van het lichaam. De meest betrouwbare meting van de lichaamstemperatuur wordt diep rectaal uitgevoerd.

Vervormbaarheid pupillen

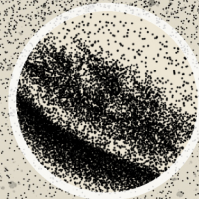
Een wijde, lichtstijve en vervormbare pupil (druk zacht op de cornea) is een van de betrouwbaarste en snelste indicatoren voor het overlijden.

Lijkvlekken (livor mortis)

Binnen 0,5-3 uur na het overlijden verschijnen blauwpaarse vlekken op de huid. Deze worden veroorzaakt door het uitzakken van bloed naar de lageregelegen delen van het lichaam. De vlekken zijn het duidelijkste na 3-16 uur en

zijn na 10-36 uur permanent aanwezig; ze zijn dan niet meer wegdrukbaar en verdwijnen ook niet als de positie van het lichaam verandert. Bij een anemie of verbloeding kunnen er minder lijkvlekken zichtbaar zijn.

Lijktijfheid (rigor mortis)

Kan grove indicatie geven over het tijdstip van overlijden. Begint 0,5-7 uur na overlijden, is het meest uitgesproken na 2-20 uur en verdwijnt weer na 24-192 uur. Dit fenomeen wordt veroorzaakt

door een gebrek aan ATP, wat nodig is voor het loskoppelen van de myosine- en actinefilamenten in de spieren. Lijktijfheid treedt centraal sneller op dan perifeer.

Bronnen en aanbevolen literatuur:
Reijnen G, Dijkhuizen L, Reijnders U, Duijst WLJM, editors. *Handboek Forensische Geneeskunde*. Gompel&Svacina; 2021. p. 92.

Stigter E. Ontbinding en het vaststellen van het post-mortaal interval. In: Reijnen G, Dijkhuizen L, Reijnders U, Duijst WLJM, editors. *Handboek Forensische Geneeskunde*. Gompel&Svacina; 2021. p. 282-285.

Stigter E. Ontbinding van openluchtlijken. In: Reijnen G, Dijkhuizen L, Reijnders U, Duijst WLJM, editors. *Handboek Forensische Geneeskunde*. Gompel&Svacina; 2021. p. 289-295.